

**Skrócony kwestionariusz ws. informacji dotyczącej środków pomocowych
obowiązujących w dniu 1 maja 2004 (pomoc istniejąca)**

1. Informacje ogólne

Państwo:

Polska

Tytuł środka pomocowego:

Wsparcie procesu prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych prowadzących działalność w sektorze transportu.

Podstawa prawna (szczegółowe odniesienie):

Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz.1397 ze zm.), zwana dalej ustawą.

A. Prywatyzacja pośrednia – art. 35 ustawy

B. Prywatyzacja bezpośrednia:

- a. sprzedaż przedsiębiorstwa – art. 48 ustawy,
- b. wniesienie przedsiębiorstwa do spółki – art. 49 ustawy,
- c. oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania – art. 51 i nast.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania należności za korzystanie z przedsiębiorstwa, sposobu zabezpieczenia niespłaconej części należności oraz warunków oprocentowania nie spłaconej należności, zwanego dalej rozporządzeniem (Dz. U. Nr 130, poz. 855).

Ministerstwo lub inny organ administracji odpowiedzialny za ten środek i jego implementację:

A. Minister Skarbu Państwa

B. Organ założycielski przedsiębiorstwa państwowego (dokonujący prywatyzacji bezpośredniej w imieniu Skarbu Państwa) oraz Minister Skarbu Państwa

Osoba do kontaktu:

Katarzyna Wajrach

Nr tel.: +48 22 55 60 149

e-mail: kwajrach@uokik.gov.pl

Poziom, na którym środek ten jest administrowany (administracja centralna, regionalna, inna)?

Administracja centralna i regionalna

Kiedy środek wszedł w życie?

Pierwotna ustawa z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 ze zm.) weszła w życie w dniu 1 sierpnia 1990 r. Następnie została ona zastąpiona ustawą z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 ze zm.), która weszła w życie w dniu 27

kwietnia 1997 r., z wyjątkiem przepisów art. 4, 25, 39, 48-50, 63 i 70-73 oraz rozdziału 2 działu IV, które weszły w życie 10 listopada 1996 r.

Jaki jest czas trwania tego środka (data wygaśnięcia)?

Czas obowiązywania programu nie jest ograniczony (program wygaśnie z chwilą zakończenia procesów prywatyzacji).

2. Opis środka

Który sektor transportu jest uprawniony (kolej, lotnictwo, żegluga, itd.)?

Każdy sektor transportu, w tym głównie transport drogowy.

Jakie są główne cele i założenia pomocy?

Realizacja i zakończenie procesu prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Forma środka (program pomocowy, *ad hoc*, indywidualny)

Program pomocowy.

Jakie są instrumenty (lub formy) pomocy, np.:

- A. rozłożenie na raty zapłaty za akcje z zastosowaniem stawki oprocentowania korzystniejszej od oferowanej na rynku
- B.
  - a. rozłożenie na raty zapłaty należności za przedsiębiorstwo z zastosowaniem stawki oprocentowania korzystniejszej od oferowanej na rynku – w przypadku sprzedaży przedsiębiorstwa
  - b. rozłożenie na raty zapłaty za akcje Skarbu Państwa z zastosowaniem stawki oprocentowania korzystniejszej od oferowanej na rynku – w przypadku wniesienia przedsiębiorstwa do spółki
  - c. preferencyjne oprocentowanie zobowiązań przejmującego/nabywcy przedsiębiorstwa, zwolnienie z długu lub odroczenie terminu płatności zobowiązań – w przypadku oddania przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania

Dla każdego z wymienionych instrumentów pomocy, proszę podać krótki opis warunków mających do nich zastosowanie.

- A. Prywatyzacja pośrednia

Akcje spółki powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego są zbywane przez Ministra Skarbu Państwa, po dokonaniu analizy mającej na celu ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki, stanu i perspektyw rozwoju przedsiębiorstwa spółki, oszacowania wartości przedsiębiorstwa oraz oceny realizacji obowiązków wynikających z tytułu wymagań ochrony środowiska. Przed zaoferowaniem akcji do zbycia Minister Skarbu Państwa może zobowiązać spółkę do wprowadzenia w jej przedsiębiorstwie zmian wynikających z wymogów ochrony środowiska, a w szczególności wynikających z ww. analizy.

Akcje należące do Skarbu Państwa są zbywane w trybie:

- oferty ogłoszonej publicznie,
- przetargu publicznego,
- rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia,

- przyjęcia oferty złożonej przez podmiot ogłaszający wezwanie, o którym mowa w art. 86 ust. 4, art. 151 lub art. 154 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447).

Rada Ministrów może wyrazić zgodę na inny niż ww. tryb zbywania akcji.

W przypadku zbywania akcji w trybie przetargu publicznego lub rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia, zapłata za akcje należące do Skarbu Państwa może być dokonana w ratach, jeżeli zostanie zabezpieczona kwota pozostała do zapłaty po uiszczeniu pierwszej raty. W tym przypadku, pierwsza rata ceny za akcje wynosi co najmniej 20% tej ceny. Pozostała kwota jest spłacana w ratach przez okres nie dłuższy niż 5 lat. Kwota ta jest oprocentowana w wysokości nie niższej niż wskaźnik wzrostu cen dóbr inwestycyjnych, ogłaszany co kwartał przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

B. Prywatyzacja bezpośrednia polega na rozporządzeniu wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa państwowego *m.in.* przez:

- a. sprzedaż przedsiębiorstwa,
- b. wniesienie przedsiębiorstwa do spółki,
- c. oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania (leasing)

a. Sprzedaż przedsiębiorstwa, następuje ona w trybie:

- przetargu publicznego,
- rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia.

W przypadku sprzedaży przedsiębiorstwa w trybie rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia, w umowie należy uwzględnić w szczególności zobowiązania kupującego w zakresie przewidywanych inwestycji, ochrony środowiska i dóbr kultury oraz ochrony miejsc pracy. Zobowiązania socjalne ustalone z przedstawicielami pracowników stanowią integralną część umowy. Kwotę stanowiącą równowartość do 15% ceny przedsiębiorstwa (...) kupujący przekazuje na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie później niż do dnia pierwszej płatności należności za przedsiębiorstwo. O kwotę tę pomniejsza się cenę przedsiębiorstwa.

Zapłata należności za przedsiębiorstwo może być dokonana w ratach pod warunkiem zabezpieczenia kwoty pozostałej do zapłaty po uiszczeniu pierwszej raty. W tym przypadku, pierwsza rata należności za przedsiębiorstwo wynosi co najmniej 20% ceny. Pozostała kwota jest spłacana w ratach przez okres nie dłuższy niż 5 lat. Kwota ta jest oprocentowana w wysokości nie niższej niż wskaźnik wzrostu cen dóbr inwestycyjnych, ogłaszany co kwartał przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

b. Wniesienie przedsiębiorstwa do spółki następuje w trybie rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia. Akcjonariusze inni niż Skarb Państwa powinni wnieść wkłady na pokrycie co najmniej 25% kapitału zakładowego. Zbycie akcji należących do Skarbu Państwa w spółce, o ile nie narusza to przyznanego akcjonariuszom prawa pierwszeństwa nabycia, następuje w trybie:

- oferty ogłoszonej publicznie,
- przetargu publicznego,
- rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia,

- przyjęcia oferty złożonej przez podmiot ogłaszający wezwanie, o którym mowa w art. 86 ust. 4, art. 151 lub art. 154 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447).

Rada Ministrów może wyrazić zgodę na inny niż ww. tryb zbywania akcji.

W przypadku zbywania akcji w trybie przetargu publicznego lub rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia, zapłata za akcje należące do Skarbu Państwa może być dokonana w ratach, jeżeli zostanie zabezpieczona kwota pozostała do zapłaty po uiszczeniu pierwszej raty. W tym przypadku, pierwsza rata ceny za akcje wynosi co najmniej 20% tej ceny. Pozostała kwota jest spłacana w ratach przez okres nie dłuższy niż 5 lat. Kwota ta jest oprocentowana w wysokości nie niższej niż wskaźnik wzrostu cen dóbr inwestycyjnych, ogłaszany co kwartał przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

c. Oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania może nastąpić na rzecz spółki, jeżeli łącznie spełnione zostaną następujące warunki:

- do spółki przystąpiła ponad połowa ogólnej liczby pracowników przedsiębiorstwa państwowego,
- akcjonariuszami spółki są wyłącznie osoby fizyczne, chyba że Minister Skarbu Państwa zezwoli na uczestnictwo w spółce osobom prawnym,
- opłacony kapitał zakładowy spółki nie jest niższy niż 20% (lub w wyjątkowych przypadkach 15%) wysokości funduszu założycielskiego i funduszu przedsiębiorstwa w dniu, na który został sporządzony bilans za rok obrotowy poprzedzający wydanie zarządzenia o prywatyzacji bezpośredniej,
- co najmniej 20% akcji zostało objętych przez osoby niezatrudnione w prywatyzowanym przedsiębiorstwie państwowym, chyba że Minister Skarbu Państwa wyraził zgodę na oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania na rzecz spółki niespełniającej tego warunku.

Oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania następuje w drodze umowy zawartej między Skarbem Państwa a przejmującym na okres nieprzekraczający piętnastu lat. Ustawa wyróżnia dwa rodzaje umów:

- przewidujące, iż po upływie okresu, na który umowa została zawarta, i spełnieniu warunków określonych w umowie zostanie przeniesione na przejmującego prawo własności przedsiębiorstwa. W tym przypadku należność za korzystanie z przedsiębiorstwa nie może być niższa od sumy:
  - wartości przedsiębiorstwa wpłacanej w formie rat kapitałowych (rata kapitałowa stanowi iloraz wartości przedsiębiorstwa i liczby kwartałów, na jaką umowę zawarto) i
  - sumy należnych za cały okres obowiązywania umowy opłat dodatkowych, obliczonych przy zastosowaniu stopy procentowej w wysokości 0,5 aktualnej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Podstawę ustalania opłaty dodatkowej stanowi wartość przedsiębiorstwa oddanego do odpłatnego korzystania, pomniejszona o zapłacone raty kapitałowe.

Należność za korzystanie z przedsiębiorstwa jest wpłacana kwartalnie na rachunek wskazany przez Ministra Skarbu Państwa.

Opłaty dodatkowe mogą być wpłacane:

- w pierwszych czterech kwartałach obowiązywania umowy - w wysokości 1/3 opłaty dodatkowej ustalonej dla tego okresu,

- w następnych czterech kwartałach obowiązywania umowy - w wysokości 1/2 opłaty dodatkowej ustalonej dla tego okresu.

Różnica między kwotą opłat dodatkowych naliczonych dla tych okresów a kwotą opłat zapłaconych powiększa zobowiązania przejmującego wobec Skarbu Państwa, przy czym nie dokonuje się kapitalizacji opłat dodatkowych z tytułu czasowego odroczenia ich płatności.

Zobowiązania przejmującego wobec Skarbu Państwa z tytułu czasowego odroczenia płatności opłat dodatkowych są spłacane kwartalnie w równych ratach, do końca trwania umowy, poczynając od trzeciego roku obowiązywania umowy. Przejmujący może być zwolniony z długu z tytułu czasowego odroczenia opłat dodatkowych, jeżeli odpisy z zysku netto na kapitał zapasowy w danym roku obowiązywania umowy wyniosły co najmniej 80% tego zysku i należności za korzystanie z przedsiębiorstwa są uiszczane w terminie oraz gdy przejmujący zobowiąże się, że w ciągu trzech lat od uzyskania tego zwolnienia nie przeniesie kapitału zapasowego w wysokości tego zwolnienia na kapitał akcyjny oraz nie przekaże nieodpłatnie akcji na rzecz akcjonariuszy spółki. Kwota zwolnienia z długu nie może być wyższa niż odpisy z zysku netto na kapitał zapasowy w danym roku obowiązywania umowy i mniejsza zobowiązania przejmującego wobec Skarbu Państwa.

Minister Skarbu Państwa, na wniosek przejmującego, może go zwolnić z długu do wysokości odroczonej części opłat dodatkowych, z pierwszych ośmiu kwartałów obowiązywania umowy. Przejmujący może być zwolniony z ww. długu, jeżeli w pierwszym lub drugim roku obowiązywania umowy albo za dwa lata łącznie odpisy z zysku netto na kapitał zapasowy wyniosły co najmniej 80% tego zysku i należności za korzystanie z przedsiębiorstwa są uiszczane w terminie oraz gdy przejmujący zobowiąże się, że w ciągu trzech lat od uzyskania tego zwolnienia nie przeniesie kapitału zapasowego w wysokości tego zwolnienia na kapitał akcyjny oraz nie przekaże nieodpłatnie akcji na rzecz akcjonariuszy spółki. Kwota zwolnienia z długu nie może być wyższa niż odpisy z zysku netto na kapitał zapasowy w pierwszym lub drugim roku obowiązywania umowy albo za dwa lata łącznie i mniejsza zobowiązania przejmującego wobec Skarbu Państwa z tytułu czasowego odroczenia płatności opłat dodatkowych.

Strony mogą również postanowić, że własność przedsiębiorstwa może być przeniesiona przed upływem okresu, na który umowa została zawarta, zaś pozostała część należności zostanie zapłacona w ratach. W tym przypadku, przeniesienie własności może nastąpić nie wcześniej niż po zapłaceniu przez przejmującego co najmniej jednej trzeciej należności wynikających z umowy oraz po zatwierdzeniu bilansu i rachunku wyników za drugi rok obrotowy od dnia zawarcia umowy o odpłatne korzystanie; okres ten ulega skróceniu o połowę w przypadku spłacenia przez przejmującego co najmniej połowy należności ustalonej w umowie. Pozostała do zapłacenia część należności jest oprocentowana poniżej wskaźnika wzrostu cen dóbr inwestycyjnych, ogłaszanego co kwartał przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" (obniżenie wskaźnika nie może przekraczać 0,5 punktu procentowego).

- nie przewidujące przeniesienia na przejmującego prawa własności przedsiębiorstwa. W tym przypadku należności za korzystanie z przedsiębiorstwa obejmuje wyłącznie opłaty dodatkowe, obliczone przy zastosowaniu stopy procentowej w wysokości 0,5 aktualnej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej przez Prezesa Narodowego

Banku Polskiego. Podstawę ustalania opłaty dodatkowej stanowi wartość przedsiębiorstwa oddanego do odpłatnego korzystania.

Po upływie okresu, na który umowa została zawarta, przejmujący ma prawo nabycia przedsiębiorstwa; ustalenie ceny następuje po zakończeniu okresu, na który została zawarta umowa o odpłatne korzystanie.

Budżet: proszę podać ogólny budżet przeznaczony na ten środek (w walucie krajowej i w Euro)

Brak danych

Czy budżet przyjmowany jest rocznie? Jeśli tak, proszę podać jego średnią roczną wysokość.

Nie, budżet nie jest przyjmowany rocznie.

Środki pomocowe przewidziane w przedmiotowym programie pomniejszają wpływy z prywatyzacji. W zakresie czynności podejmowanych przez Ministra Skarbu Państwa wartość pomocy udzielonej przedsiębiorstwom z sektora transportowego wyniosła w 2003 r. ok. 750 tys. zł, 164 tys. Euro (*Tabela kursów nr 123/A/NBP/2004 z dnia 2004-06-25*) – 1 EUR = 4.5671 PLN.

Proszę wyszczególnić uprawnionych beneficjentów (np. ich rodzaj oraz szacunkową ilość)

83 podmioty – liczba przedsiębiorstw państwowych z sektora transportu przeznaczonych do prywatyzacji.

Czy pomoc jest przyznawana na zasadach niedyskryminujących, otwartych dla wszystkich beneficjentów, niezależnie od narodowości?

W przypadku oddania przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania, beneficjentami pomocy mogą być jedynie spółki zawiązane przez pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw.

Jakie są koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą?

Koszty poniesione przez nabywcę przedsiębiorstwa (akcji) albo przejmującego przedsiębiorstwo w związku z ww. nabyciem lub przejęciem, w tym koszty inwestycji, do realizacji których nabywca przedsiębiorstwa (akcji) albo przejmujący przedsiębiorstwo zobowiązał się w umowie.

Jaka jest maksymalna intensywność pomocy?

-

Proszę wymienić kryteria, według których wysokość pomocy lub/i intensywność pomocy została skalkulowana.

Kryteria wpływające na wielkość udzielanej pomocy zostały omówione w punkcie dotyczącym warunków mających zastosowanie do poszczególnych instrumentów pomocowych.

Czy środek przewiduje "pomoc operacyjną"? Jeśli tak, proszę podać szczegóły.

Środek nie przewiduje pomocy operacyjnej. Ma on na celu realizację i zakończenie procesu prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych oraz dokonywanie w nich inwestycji.

Jeśli środek dotyczy usług ogólnego interesu ekonomicznego lub obowiązków świadczenia usług publicznych, proszę wymienić, w jaki sposób to zadanie zostało powierzone danemu przedsiębiorstwu i jak kalkulowana jest kompensata.

Nie dotyczy.

Czy pomoc może być kumulowana z innymi środkami pomocowymi, które już funkcjonują, a jeśli tak, czy środek przewiduje warunki ograniczające kumulowanie się pomocy?

Pomoc udzielana w ramach omawianego środka może być kumulowana z pomocą z innych środków. Ustawa nie przewiduje warunków ograniczających kumulowanie pomocy.

Czy środek pomocy podlega istniejącym przepisom lub wytycznym umożliwiającym stosowanie wyłączeń? Jeśli tak, proszę podać szczegóły.